

**Pædagogisk idræt - Bevægelse -
Natur - Udeliv - Børneliv**

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 2025

Børnehave og Vuggestue

Langelands Naturbørnehave, Kragholmvej 40B, 5900 Rudkøbing
Web: www.llnb.dk - E-mail: kontakt@llnb.dk - Telefon: 23 36 11 19

Pædagogisk læreplan 2025

Indholdsfortegnelse	side
Den styrkede pædagogiske læreplan:	2
Hvem er vi?	2-3
Pædagogisk idræt og bevægelse:	4
Natur og udeliv	4
Faglig ledelse	5
Det fælles pædagogiske grundlag:	6
Børnesyn:	7
Børneperspektivet:	7
Legen:	8-9
Læring:	10
Børnefællesskaber:	10
Pædagogisk læringsmiljø:	11
Forældresamarbejde:	11
Børn i udsatte positioner	11
Sammenhæng	12
Alsidig personlig udvikling	13
Social udvikling:	13
Kommunikation og sprog:	14
Krop, sanser og bevægelse	15
Natur, udeliv og science	16
Kultur, æstetik og fællesskab	17
Evalueringskultur	18-19
Årshjul og planlægning:	20
Temaer og praksisfortællinger	21-23

Pædagogisk læreplan 2025

Den nye styrkede pædagogiske læreplan:

I 2019 implementerede vi i Langelands Naturbørnehave den nye styrkede pædagogiske læreplan. I de efterfølgende år har vi gjort os en del erfaringer, som har givet os en større ballast ift. hvert år at lave en ny opdateret udgave af en styrket pædagogiske læreplan.

Vores pædagogiske læreplan er vores arbejdsgrundlag, som vi ønsker, skal udøves og afspejles i vores daglige pædagogiske arbejde og medvirke til at videreudvikle kvaliteten af vores pædagogiske praksis gennem daglige refleksioner. Læreplanen ser vi som et værdifuldt og dynamisk redskab, som støtter os i vores hverdag og giver os en ramme for at arbejde systematisk med at planlægge, følge op og videreudvikle kvaliteten i vores institution.

Læreplanen er en platform for vores fælles faglige fokus, vores pædagogiske redskab og rammen for alle børns udvikling, læring, trivsel og dannelse. Læreplanen skal sørge for, at vi har det samme vidensgrundlag og et fælles sprog for alle vore medarbejdere, så vi er i stand til bedre at kunne reflektere sammen.

Det lovmæssige krav og den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven: (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206363>) med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og socialministeriets publikation: <https://arkiv.emu.dk/modul/den-styrkede-p%C3%A6dagogiske-l%C3%A6replan-%E2%80%93-rammer-og-indhold>

Hvem er vi?

Langelands Naturbørnehave er en privat, selvejende daginstitution, som ligger i forbindelse med Kragholmgaard tæt på Rudkøbing. Institutionen hed tidligere Det Gule Hus og havde adresse i Magleby på Sydlangeland, men ændrede i 2019 navn og adresse.

Institutionens nuværende lokaler og omgivelser var tidligere en del af efterskolen Øhavets Efterskole, der lukkede tilbage i 2013.

I Langelands Naturbørnehave er vi godkendt til 30 børn og har løbende 25-30 børn i alderen 0-6 år, fordelt på vuggestue og børnehave.

Idegrundlaget for Langelands Naturbørnehave er at tilbyde et alternativ til øens andre institutioner - herunder de kommunale daginstitutioner. Langelands Naturbørnehave er et alternativ, hvor pædagogisk idræt, leg, bevægelse og udeliv/naturoplevelser indgår som en naturlig og fast integreret del af hverdagen og i børnenes lærings- og dannelsesproces.

Med dette i fokus, mener vi, at vi giver børnene gode vilkår for en sund udvikling både motorisk, emotionelt, sprogligt og socialt.

Pædagogisk læreplan 2025

At være en idræts- og naturinstitution betyder, at vi tilbyder et særligt miljø, der opfordrer til bevægelse, og børnene skal dagligt være i bevægelse. Vi antager en krops-fænomenologisk tilgang til læring, hvilket betyder, at vi har den overbevisning, at vi som mennesker også lærer gennem kroppen og med kroppen.

Vi ønsker at være et attraktivt pædagogisk tilbud, som forældre og medarbejdere søger. Vi vil have nærværende og engagerede voksne, der har god kontakt til børnene og gennem en anerkendende tilgang sørger for, at børnene udvikles positivt gennem relationer og erhverver et solidt kendskab til sig selv og omverdenen. Vi vil være en institution, hvor troværdighed, respekt, engagement og fællesskab er væsentlige værdier og sammen vil vi skabe en god hverdag for børnene og bidrage til et godt og sundt børneliv. Vores opgave er at skabe et godt fundament for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Børnene var tidligere ikke inddelt i egentlige vuggestue- og børnehavegrupper, men da antallet af børn voksede, valgte vi at organisere børnene i to grupper med fokus på det enkelte barn og gruppen af børn som helhed. I sammensætningen af børnegrupperne tages der hensyn til, at grupperne i vid udstrækning er sammensat efter alder og vi sørger for at tilpasse børnenes behov, således at de yngste og de ældste bliver adskilt fra hinanden, når det bedst giver mening. På den måde planlægges dagens pædagogiske indhold, og vi sørger for at udnytte ressourcer og kompetencer i personalegruppen bedst muligt. Alle voksne har tilknytning til en specifik gruppe, men tager generelt hånd om alle børn.

Strukturformen giver os mulighed for at inddele børnene i forskellige aktivitetsgrupper og projekter - også efter alder - så vi kan tage højde for skiftende behov blandt børnene. Det hele skabes ud fra en planlagt hverdag, hvor de voksne ved, hvilke opgaver de har, og hvilken gruppe af børn, de er sammen med.

Vi mener, at samvær, aktiviteter og fysisk leg skal være i fokus, så vi er i en proces, hvor vi prøver at holde udvalget af legetøj nede, så børnene kan fordybe sig mere i det, der er og ikke farer fra det ene til det andet. Vores filosofi er, at legetøjet er udvalgt, så det udfordrer børnene til at udtænke initiativer og bruge deres fantasi.

Langelands Naturbørnehave er overordnet ledet af en bestyrelse, der har det overordnede ansvar for institutionen. Lige under bestyrelsen sidder en administrator (direktør), der har ansvaret for at føre bestyrelsens tanker og ideer ud i livet. Administratoren har i hverdagen det overordnede ansvar for institutionen ledelse. Den daglige leder - der har det pædagogiske ansvar (faglig ledelse) og ansvaret for, at hverdagen i institutionen fungerer - udgør sammen med administratoren i hverdagen et praktisk lederteam. Den daglige leder refererer til administratoren, der refererer til bestyrelsen.

Bestyrelsen i institutionen udgøres altid af institutionens administrator, den daglige leder, 2 medarbejderrepræsentanter (en fra hver gruppe) samt 3 forældrerepræsentanter.

Vi samarbejder med PPR Langeland Kommune. Vi har en pædagog/psykologisk konsulent, en tale/høre-pædagog, en sundhedsplejerske samt en sagsbehandler tilknyttet. Vi er positive ift. at benytte os af tilbud om fremskudt rådgivning, såfremt dette er en mulighed.

Pædagogisk idræt og bevægelse:

Vi har valgt at arbejde med pædagogisk idræt, og vil løbende have erfarne og idrætsfaglige samarbejds-partnere tilknyttet institutionen. Vi vil gerne bidrage til gode bevægelsesvaner og have en institution, hvor legemiljøer og pædagogik fremmer børnenes bevægelsesglæde og sundhed.

Vi har fokus på at indrette, udvikle og anvende vore fleksible miljøer (eksempelvis vores idrætshal og vore naturomgivelser), så vi hurtigt kan skabe et perfekt rum til bevægelses-aktiviteter.

Pædagogisk idræt er en teori og metode, der handler om at idræt, leg og bevægelse bliver en naturlig del af den pædagogiske praksis. Det handler om, hvordan kroppen tænkes ind, som en naturlig del af læreprocessen, og hvordan alle børn motiveres til at deltage. I pædagogisk idræt er der fokus på både bevægelse, sansning og perception, og der arbejdes med forskellige aktiviteter, der tager udgangspunkt i udviklingsområderne: Det fysiske, psykiske, sociale og kognitive. Det er vigtigt at børn udfordres motorisk og oplever glæde igennem bevægelse og fysisk udfoldelse.

Pædagogisk idræt giver et godt udgangspunkt for at udfordre børns udvikling i trygge rammer og aktiviteterne tilrettelægges og afvikles, så der er deltagelsesmuligheder for alle børn i fællesskab eller i mindre grupper.

Vi tilrettelægger aktiviteter, der stimulerer grov-, fin- og krydsmotorik, de primære sanser: Se, lugte, føle, høre og smage og laver aktiviteter med rytmik, dans, gymnastik, balancelege, spring, forhindringer m.v.

Natur og udeliv:

I Langelands Naturbørnehave har vi et stærkt og særligt fokus på natur og udeliv. Naturen er et enestående rum med plads til udfoldelse for både krop og sind. Vi bruger vores ude-arealer (Parken), skovcampen, bålhytten, de omkringliggende enge, skoven og stranden, som et helt naturligt læringsrum med god plads og højt til loftet. Naturen er vores legeplads!

Børnene får lov til at opleve naturen og/eller udelivet, så vidt det er muligt, hver eneste dag, i alt slags vejr og på alle årstider. Det styrker børnenes sanseapparat og deres motoriske udvikling. Desuden byder naturen på mange udfordringer i det ujævne terræn, blandt træerne og på den stenede strand, så vi bruger også gerne den pædagogiske idræt i skoven, på stranden, på plænen eller på engene.

Når børnene bruger naturen som legerum, stimuleres både fantasi og samvær. Børnene er nysgerrige og bruger naturen som et stort eksperimentarium, hvor de lærer om dyr, planter, vandhuller, årstider, vind og vejr, naturfænomener, miljøet og materialer.

Det er vores målsætning at udvikle børnenes interesse og respekt for naturen og dens flora og fauna. Vi vil give dem muligheden for at bygge, skabe og konstruere ude i naturen. Til det formål har vi gerne save, snitteknive, forstørrelsesglas, fiskenet og lignende med på vores ture ud i naturen.

Pædagogisk læreplan 2025

Faglig ledelse:

Administratoren og den daglige leders opgave er at organisere implementeringen af styrkede læreplaner, så vi udvikler personalet og imødekommer de nye krav og udfordringer. I Lange-lands Naturbørnehave har vi valgt at udvikle personalets kompetencer samt organisere implementeringen og understøtningen af den styrkede læreplan på følgende måde i 2024:

Forår 2025	Sommer 2025	Efterår 2025	Vinter 2025/2026
Fokus på kurser i form af Falck kursus til personalet, så vi kan opdateres vores viden og kompetencer. Ydermere er vi medlem af "De grønne spire" under friluftsrådet og vil gerne sende medarbejdere på flere kurser, for at opnå endnu mere viden, og få nye input og ideer til det pædagogiske arbejde i naturen. Vi vil ligeledes have et fokus på vores inde- og arbejdsmiljø.	Vi vil have fokus på nytænkning i forhold til vores udendørs rammer. Hvordan vi eventuelt kan udvide og optimere dem. Både omkring vores gårdhave og pladsen ved bålhytten. Målet er at få udviklet disse områder, så vi kan udvide vores læringsmiljøer og gøre dem endnu mere attraktive, så vi på bedst mulig vis, endnu mere kan inddrage natur og bevægelse i vores pædagogik.	Her vil vi have fokus på specifikke opgraderinger i forhold til personalegruppen. Vi vil have fokus på mulige kurser og individuelle specialer, der kan være med til at løfte vores teams samlede kompetencer. Dette kunne være områder som naturfaglighed, sprog, idræt og vejledning.	Evaluerings af læreplanen for 2025 og lave ændringer til læreplanen i 2026

Det er den daglige leders opgave at skabe et fagligt grundlag og udvikle den pædagogiske praksis i samarbejde med det pædagogiske personale. Lederen skal sørge for rammesætning, organisering og tilrettelæggelse af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer af høj kvalitet, så det fremmer børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi arbejder med processtyring og systematik, og den ledelsesmæssige tilgang er baseret på en transformativ tankegang, som skaber engagement og er inspirerende. Personalet skal føle ejerskab, at de gør en forskel, og vi skal hele tiden ønske at udvikle os og gøre det endnu bedre og altid stræbe efter det ypperste.

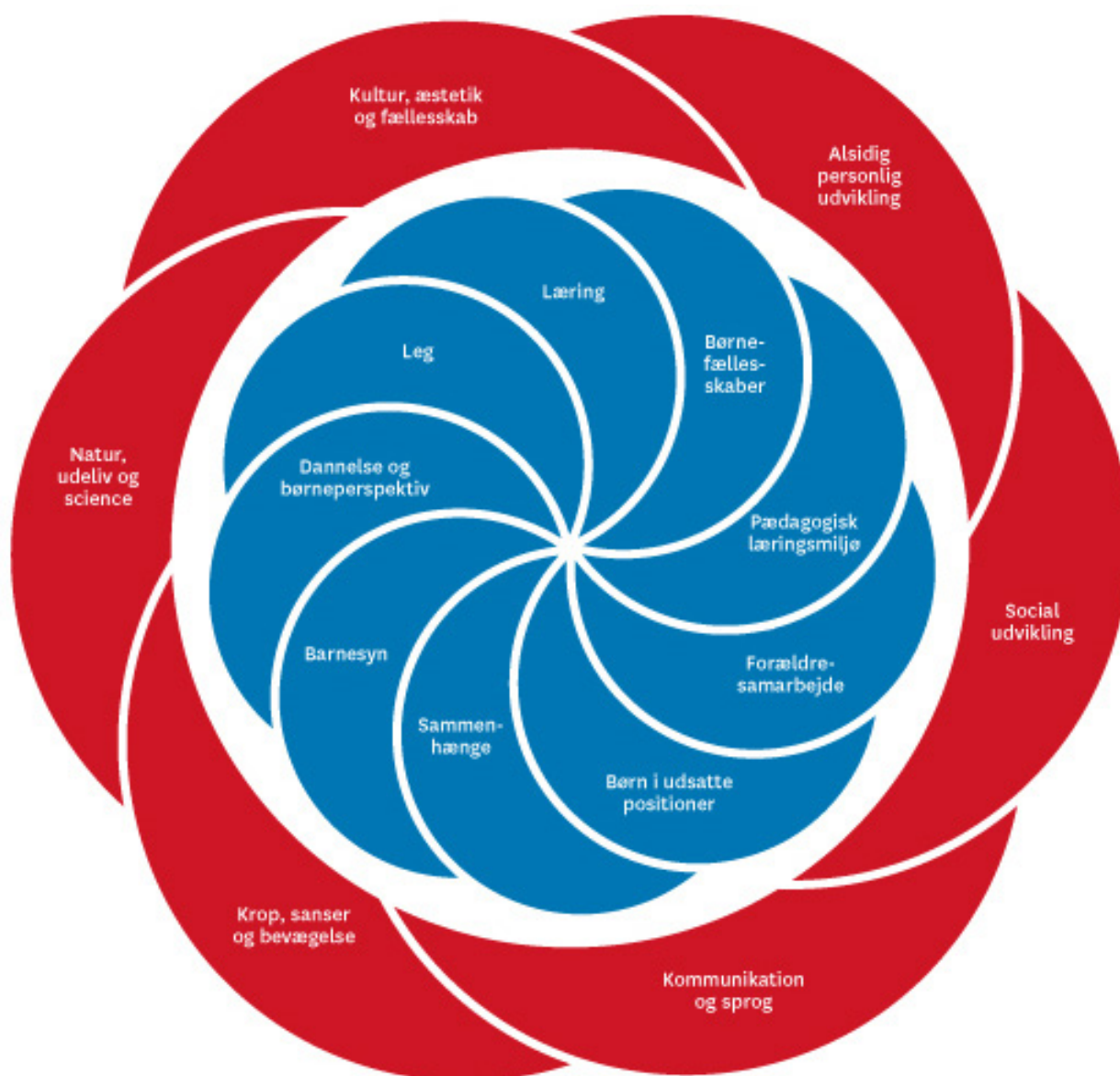
Læreplanen er ledelsens styringsredskab, og den skal medvirke til at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet, og administratoren og den daglige leder er i fællesskab ansvarlige for, at læreplanen anvendes i praksis i hverdagen.

Pædagogisk læreplan 2025

Det fælles pædagogiske grundlag:

Vores pædagogiske arbejde og den pædagogiske læreplan tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer. Det fælles pædagogiske grundlag er en beskrivelse af værdier i pædagogik, og de centrale elementer er: Børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber, pædagogisk læringsmiljø, forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhænge. Nogle elementer skal altid være tilstede, mens andre er mere tilstede i nogle sammenhænge, end andre. De seks læreplanstemaer er: Alsidig personlig udvikling, social udvikling, kommunikation og sprog, krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science og Kultur, æstetik og fællesskab. Alting foregår i en kontekst, alle værdier og temaer er integrerede og kan ikke ses isolerede.

Læreplansblomsten giver et overblik over den styrkede læreplans 9 centrale elementer og de 6 læreplanstemaer.

Pædagogisk læreplan 2025

Børnesyn:

Børnesynet har en stor betydning for den måde, vi møder børnene på. Børnene er kompetente aktører, som har brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger. Vi arbejder med afsæt i den anerkendende tilgang til det enkelte barn og guider barnet ved at fortælle, hvad vi gerne vil have, i stedet for fokus på uønsket adfærd. Vi er anerkendende og gør vores bedste for at forstå tingene i børnenes perspektiv. Vi er tydelige og autentiske voksne, som møder og forstår børnene og altid er nærværende. Børn er styret af lyst og impulsivitet, men vi har fokus på deres hensigt, og hvad der ligger bag deres handlinger. Den anerkendende tilgang handler om at have empati, respekt, tolerance og ligeværd i relationerne med hinanden. Den anerkendende tilgang kommer til udtryk ved, at personalet hele tiden forsøger at møde barnet, hvor det er, og anerkender dets følelser og behov, ligesom vi også taler i en respektfuld tone til børnene.

I Langelands Naturbørnehave har vi stort fokus på børns selvhjulpenhed, da vi mener, at det at kunne selv, er et vigtigt led i børnenes trivsel og deres udvikling. De skal opleve glæden ved at kunne noget og mestre deres egen hverdag, og der er og skabes mange daglige gøremål og rutiner, hvor børnene får mulighed for at udfordre og træne dette. Hele denne tankegang understøttes i dagligdagens situationer i garderoben, ved måltidet, i puslerummet, ved håndvasken, at kunne gå selv. Vi støtter, guider og motiverer børnene på hvert enkelt barns udviklingsniveau.

Børneperspektivet:

Børn skal altid høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Børn har ret til at give udtryk for deres mening og et naturligt krav på, at deres mening respekteres.

I virkeligheden er det jo børnene, der er eksperter i at benytte et dagtilbud. Vi er derfor nysgerrige på deres tanker, følelser, fortælling og perspektiv. Børneperspektivet skal være tydeligt, og vi arbejder derfor systematisk med børneperspektiver. Det er vores opgave at få øje på det og invitere det indenfor, og vi skal være villige til at handle på de nye indsigter, som vi får. Hvis vi er nysgerrige og inddrager børns perspektiver, giver det både nye indsigter og et bedre miljø for alle.

Der er forskellige måder at se børneperspektivet på:

- Udefra (analysere barnets handlinger og udtryk)
- Tilstræbt/indefra (den voksne forsøger at indleve sig og forstå, hvad barnet føler og oplever)
- Fra barnet (forstå barnet og lad dem komme med deres egne udtryk)

Det handler ikke om at se på børnene, men se det, der kommer fra børnene i børnenes perspektiv. De voksne skal kunne skifte perspektiv og gøre sig umage for at forstå, hvad der er på spil for børnene. Der er jo altid en mening med det, børnene gør.

Vi involverer gerne børnene i evaluering og udvikling af vores læringsmiljøer, og vi arbejder med børneperspektiver på et godt børneliv i institutionen - set udefra, indefra og fra barnet selv.

Pædagogisk læreplan 2025

Legen:

At lege er en værdi i sig selv og grundlæggende for børns sociale udvikling og personlige læring. Vi har fokus på legens betydning og læringen gennem leg. Vi giver rum til legen og personalet beskytter barnets leg og spiller gerne en afgørende rolle i legen. Ved fysisk tilstedeværelse og kontakt bidrager personalet til en mere aktiv leg. Personalet er bevidst om, hvornår man skal være deltagende, og hvornår man skal iagttage eller holde sig helt udenfor legen. Vi følger børnenes spor, tager udgangspunkt i børneperspektivet og er nysgerrige sammen med dem.

Meget sker under leg, hvor der jo opstår et utal af lærerige konflikter, hvor børnene får mulighed for at øve demokrati og forhandling. Børn lærer om omverdenen, bearbejder indtryk, følelser og konflikter, og den frie leg er en vigtig del i børnenes hverdag.

Nye legeformer kommer til i takt med alder: Sansemotorisk leg, symbolleg, konstruktionsleg, rolleleg og regelleg. At lege er "at lade som om", og fantasien og forestillingsevnen er en forudsætning for evnen til at forstå og bearbejde virkeligheden, hvor de øver sig i at forholde sig til deres omgivelser. Legen er vigtig, fordi det er barnets rum til at udvikle selvbestemmelse og indflydelse – i selskab med andre.

Børn leger på flere måder og det kan være både spontant og organiseret. Der skal leges på børnenes præmisser, men legen kan rammesættes af de voksne. Barnet leger for at lege, og set ud fra et børneperspektiv er læring ikke det primære i legen. Legen udspringer af et helt umiddelbart behov for at have det sjovt. Det er vigtigt, at vi sørger for gode vilkår og legebetingelser i vores læringsmiljøer, hvor børnene lærer:

- At give udtryk for egne følelser, behov og interesser
- At lytte til andre
- At forfølge motiver
- At øve indflydelse på deres liv
- At udvikle venskaber
- At deltage i betydningsfulde fællesskaber
- At samarbejde
- At sætte pris på forskelligheder
- At respektere andres standpunkter og ideer
- At håndtere uenigheder og konflikter
- At udvikle fantasien og legeevnen
- At udforske omgivelser og fordybe sig
- At tænke, handle og udtrykke sig kreativt
- At forstå og anvende symboler
- At lege, kommunikere og skabe

Pædagogisk læreplan 2025

- At bruge hele kroppen og alle sanserne
- At kende kulturelle normer og værdier
- At orientere sig i omverdenen
- At opøve konkrete dagligdags færdigheder
- At reflektere over oplevelser og erfaringer
- At opleve og udforske naturen
- At skabe kultur
- At være menneske blandt andre mennesker

I Langelands Naturbørnehave mener vi, at leg og læring supplerer hinanden. Legen udgør den unikke ramme for at børnene kan udvikle deres kompetencer og spiller en vigtig rolle for deres selv- og identitetsdannelse.

Nedenstående skema viser, hvad legen kan, og hvordan den alsidige, personlige, sociale, sproglige, kropslige udvikling stimuleres igennem legen.

Pædagogisk læreplan 2025

Læring:

Ordet skal forstås bredt som en proces, hvor noget nyt opstår, som resulterer i adfærds-, holdnings- og værdiændring i et menneske. Læring sker, når børnene udfordres gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, eksperimenter, udforskning af naturen og de sanse- og handlingsmæssige aktiviteter.

Udvikling og læring hænger sammen, læring sker over tid, og alle børn udvikler sig, men i vidt forskellige tempi. Vi arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Vi gentager de samme ting igen og igen, børnene øver sig og der sker hele tiden en lille ændring.

Det er vigtigt, at vi bevidst forstyrrer børnene, udfordrer dem og derved skaber mulighed for udvikling. Det er især den sociale læring, som vi har fokus på, og vi har også et særligt fokus på, at børnene deltager i de daglige hverdagsrutiner og bliver selvhjulpne.

Børnefællesskaber:

Leg, dannelse og læring sker gennem børnefællesskaber, som det pædagogiske personale skal sætte rammen for. Børnene lærer i en kontekst, og vi ser på børnegruppen i stedet for det enkelte barn. Alle børn skal være aktive deltagere i hverdagslivet og have mulighed for at deltage og være inkluderet i fællesskabet.

Børnene tilegner sig viden og færdigheder igennem fællesskaber i form af moralske og etiske værdier. Børnene lærer, hvordan man behandler hinanden og at have øje for hinanden. De lærer at mestre sociale spilleregler og normer, afkode andres kropssprog og at se og forstå andres behov. Dette styrkes gennem arbejdet med små børnegrupper i løbet af dagen, hvor der især er fokus på at danne relationer.

Både forældre og personale har et ansvar for at skabe et inkluderende miljø i i Langelands Naturbørnehave. Det er helt evident, at alle føler sig anerkendt, værdsat og som en del af fællesskabet. Vi opfordrer forældre til at have blik for børnefællesskaber og ikke bare deres eget barn.

Pædagogisk læreplan 2025

Pædagogisk læringsmiljø:

Et trykt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er et vigtigt udgangspunkt for arbejdet med børns læring. Læringsmiljø er et centralt begreb og er der, hvor børnene indgår i fællesskaber og samspil. Det er dog ikke bare et sted, men også processer. Børnene befinder sig i læringsmiljøer hele tiden, og de bevæger sig ud og ind af disse læringsmiljøer flere gange i løbet af dagen. Der er det fysiske læringsmiljø, børnenes lege og kultur, pædagogiske aktiviteter og pædagogiske rutiner og overgange.

Vi skal sørge for hele dagen at etablere pædagogiske læringsmiljøer, der med leg, planlagte aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, udvikle sig, lære og dannes. I Langelands Naturbørnehave er der fokus på læringsmiljøer med bevægelsestilgang, men også afgrænsede områder, hvor de kan fordybe sig.

Forældresamarbejde:

Et sundt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Når et barn skal gøres parat til at lære, kræver det et samarbejde med forældrene, og vi har et fælles ansvar. Vi har den daglige kontakt med forældrene, hvor vi deler informationer imellem os. Både mindre hverdagsting, men især hvis der er sket noget særligt. Vi forventer, at forældrene informerer os, hvis der har været ændringer i barnets normale hverdag eller rytme, og forældrene kan forvente, at vi lader dem vide, hvis der er sket noget særligt i institutionen. Vi formidler vores iagttagelser/observationer igennem praksisfortællinger.

Vi informerer om planlægning og organisering af aktiviteter gennem opslag i børnehaven og igennem et særligt lukket forum på Facebook. Vi deler billeder, tekst og videoer fra hverdagen på vores officielle Facebookside.

Alle forældre tilbydes en trivselssamtale hvert kvartal, men forældre kan altid bede om flere samtaler, hvis de føler, der er behov for det. Vi inviterer forældrene til forældremøde, når vi har noget vigtigt at opdatere dem på. Desuden inviteres og opfordres forældrene til at deltage i aktiviteter, som eksempelvis udflugter o. lign. Forældrene er altid velkomne til at deltage aktivt i vores hverdag. Ved opstart af nye børn følger forældrene børnene helt efter deres eget behov.

Børn i udsatte positioner:

Hvert enkelt barn er unikt og alle børn har forskellige udgangspunkter og forudsætninger. De skal alle opleve at være anerkendt og værdsat, udfordres og opleve glæden ved at deltage i lege og aktiviteter. Vores læringsmiljøer skal tage højde for børn i udsatte positioner. Vi skal sikre, at disse børn har adgang til børnefællesskaber, hvor de oplever trivsel og udvikling. Det er vigtigt, at personalet støtter børnene i udsatte positioner til at blive inkluderet i legen med andre børn og indgå i betydningsfulde børnefællesskaber. For børn i udsatte positioner skal vi samarbejde med vores faglige sparringspartnere fra PPR og forældrene. Vi har fokus på tidlig indsats og bruger meget gerne fremskudt rådgivning til dette, såfremt det er en reel mulighed. Fremskudt rådgivning er et tilbud, hvor socialrådgivere og PPR kan tilbyde rådgivning i selve institutionen. Vi er altid opmærksomme på, at orientere os om, hvilke typer fremskudt rådgivning/forpostordninger, Langeland Kommune tilbyder.

Pædagogisk læreplan 2025

Sammenhæng:

Vi skal sikre de bedste forudsætninger for overgange mellem hjem, daginstitution og skole. Værdifuld viden om barnet skal naturligvis deles, og vi skal medvirke til at skabe tryghed i overgange for barnet og forældrene i eksempelvis afleverings- og afhentningssituationer. Vi arbejder med at gøre børnene nysgerrige på læring og forberede dem på overgangene fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole.

Vi bruger meget gerne lokalsamfundets faciliteter, såsom skovene, strandene, biblioteket, de offentlige legepladser, besøg hos forældre, bondegårde, biavlere, frugtavlere osv.

De seks læreplanstemaer:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte læring på tværs af de seks læreplanstemaer og de pædagogiske mål for temaerne. Vi tilgodeser, at læring sker på tværs af de seks læreplanstemaer, når vi planlægger aktiviteter fra årshjulet ved at gøre brug af nedenstående.

Alsidig personlig udvikling:

Børnene ekspanderer deres alsidige personlige udvikling gennem alle aktiviteter og læringsmiljøer i løbet af dagen. De voksne hjælper barnet til at deltage aktivt i aktiviteterne, blive hørt, få hjælp, støtte til at være sig selv, give udtryk for, hvad det tænker og føler og få tid og ro til at fordybe sig.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn erfarer sig selv og hinanden, får tillid til deres egne potentialer og udvikler deres engagement, livsduelighed, gå-på-mod og kompetencer til deltagelse.

Alle børn skal lære:

- At kende eget selvværd samt anvende egen selv- og medbestemmelse på en konstruktiv måde.
- At anvende egen nysgerrighed, interesser og gå-på-mod.
- At kende og udtrykke egne grænser samt evne til at kunne sætte grænser overfor andre.
- Lege og kunne fordybe sig i leg - samt udtrykke sig via leg.
- Indgå i en daglig og positiv kontakt til hinanden og til de voksne.

Social udvikling:

Gennem sociale fællesskaber udvikles børnenes relationer, de sociale handle-muligheder, empati og deltagelsesformer. Børnene skal trives, opleve at høre til og opleve forskellighed som en ressource.

Alle børn skal lære:

- At være tolerante og i stand til at skabe konstruktiv kontakt til hinanden og til de voksne.
- At agere anerkendende i sociale fællesskaber med andre børn.
- At invitere til og øve sig i at være "en god ven", herunder forstå betydningen af en tæt relation.
- At vise empati, udvise tålmodighed, indgå i sociale relationer og bidrage til legen.
- At håndtere indflydelse, herunder at kunne samarbejde med andre og give plads til andre.

Børnene kan være sammen med de andre børn, finde på lege, gøre det samme som de andre, mærke indeni, når man er "en god ven", give udtryk for sin egen mening, komme med forslag til, hvad man skal lave, og vi taler om, hvordan man er "en god ven" overfor sine legekammerater.

Kommunikation og sprog:

Børnenes kommunikation og sprogfærdigheder udvikles i de nære relationer med forældre, andre børn og det pædagogiske personale. Læringsmiljøet skal understøtte børns kommunikative og sproglige udvikling og interaktion med det pædagogiske personale.

Alle børn skal lære:

- At sætte ord på egne følelser handlinger og hensigter.
- At kommunikere varieret ud fra det givne alders- og udviklingsniveau.
- At forstå beskeder, der gives både individuelt og til gruppen.
- At udvikle et udvidet ordforråd
- At kommunikere på en hensigtsmæssig, anerkendende og dialog-baseret facon.

Sprogindsats er vigtig for den sociale og personlige udvikling i arbejdet med børnene, så de kan give udtryk for deres behov og følelser, forstå andre og omverdenen. Det er afgørende, at vi som voksne kommunikerer på en understøttende, inddragende og udfordrende måde. Gode sprog-understøttende samtaler er samtaler, hvor der tales MED barnet og ikke TIL barnet. I Langelands Naturbørnehave indgår

sprog og kommunikation i stort set alle aktiviteter, og barnet inddrages aktivt. Vores strategi er at stille åbne spørgsmål og hv-spørgsmål, eksempelvis: "Hvad er det ved æblet du ikke kan lide?" eller "Hvad skal der til før du synes legen er god?"

Vi hjælper barnet med at sætte ord på, fortolker og udvider, hvad barnet siger. Vi inddrager barnet og leger med sproget gennem dialogisk læsning, spil, rim og remser, sang, dukketeater, visualisering og mundmotorik.

Børnene udvikler deres sproglige kompetencer gennem samtale, samvær, leg, fortælling og de generelle aktiviteter i hverdagen. Det er vigtigt, at børnene lærer at udtrykke sig, tale, lytte, stille spørgsmål, give svar og være aktive i leg.

I Langelands Naturbørnehave sprogvurderes alle 3-årige børn, mens vi sprogvurderer de 5-årige efter behov. Sprogvurderingen er en screening af barnets evne til at skelne sproglyde, historiefortælling, sprogforståelse, udtale af sproglyde og de kommunikative kompetencer. Sprogvurderingen handler om at blive opmærksom på de børn, som ikke har et alderssvarende sprog og understøtte den sproglige udvikling.

Krop, sanser og bevægelse:

Kroppen skal på mange forskellige måder bruges, udfordres, eksperimentere og mærkes. Alle børn skal opleve krops- og bevægelsesglæde, blive fortrolige med deres krops funktioner og sanser.

Vores sansesystem udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer.

Alle børn skal lære:

- At kende deres egen krop, udvikle en kropsbevidsthed og motiveres til at bruge kroppen.
- At udvikle balance, bevægelighed, udholdenhed i forhold til brug af kroppen.
- At bruge kroppens sanser (lugte, føle, smage, høre, se, mærke).
- At føle kropsglæde, mærke og efterleve kroppens behov.
- At indgå i kropslige aktiviteter med andre børn i leg og fællesskab.

Børnene kravler, hopper, går ture, løber/cykler, gynger, klatrer og udfører gymnastiske øvelser. De bruger deres sanser, når de leger i sandet, smager på og spiser forskellig mad, hører, lugter og føler i forskellige lege og aktiviteter og ude i naturen.

I Langelands Naturbørnehave arbejder vi med pædagogisk idræt. Vi har den holdning, at idræt, leg og bevægelse er en vigtig vej til barnets udvikling og læring.

Børnenes udvikling bliver hos os sat i fokus med udgangspunkt i kroppen, som barnets erkendelsesmæssige tilgang. Vi har tilknyttet erfarne, certificerede idrætsinstruktører, som udover at arbejde med børnene i praksis også giver os kompetencer til at arbejde med og implementere bevægelse i Langelands Naturbørnehave. Vi skal læbende opbygge en stor og grundig viden og erfaring med idræt, motorik og bevægelse, så vores medarbejdere - uden instruktørernes fysiske tilstedeværelse - selv kan udvikle og igangsætte meningsfulde idrætsaktiviteter og deltage levende og nærværende.

Natur, udeliv og science:

I naturen skal børnene eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Der arbejdes med betydningen af bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske læringsmiljø skal udvikle børnenes nysgerrighed og give dem lyst til at udforske og forstå naturen.

Alle børn skal lære:

- At udvikles et bredt kendskab til naturens indhold og potentiale for bæredygtighed.
- At opleve glæden ved at være i naturen, færdes i naturen og lege i naturen.
- At bruge deres sanser i naturen (dufte, mærke, føle, se, høre).
- At eksperimentere med naturens indhold i forbindelse med skabende processer.
- At tænke i før-matematiske tilgange ved eksempelvis at tælle og kategorisere planter og dyr.

I Langelands Naturbørnehave er vi ude i naturen i al slags vejr hele året rundt,

Vi bruger vores udearealer, skoven, stranden og engen, som et helt naturligt læringsrum med god plads og højt til loftet.

Vi vil løbende arbejde med at udvikle vores science-pædagogik. Vi vil skabe læringsmiljøer, der understøtter undren, det eksperimenterende, barnets spørgsmål og have øje for, hvad børnene er optaget af. Vi skal altid kunne navigere i det ikke planlagte og have fokus på, at børnene opnår indsigt fremfor faktuelle svar med baggrund i facit, når vi forsøger at finde principperne bag formen. Der skal være plads til børnenes hypoteser og afklaring, som medfører selvstændig tænkning.

Der lægges meget vægt på personalets tilgang til science, hvor vi skal være med-legende og med-undersøgende. Vi arbejder ud fra den undersøgende metode, hvor der identificeres et problem, børnene opstiller en hypotese og forudsiger en løsning. Der laves et eksperiment og indsamles data, og vi finder måske frem til et resultat, en forklaring og en konklusion på problemstillingen.

Kultur, æstetik og fællesskab:

Kultur aktiverer børns sanser og følelser. Børnene skal møde læringsmiljøer, hvor de kan få mulighed for at udtrykke sig på vidt forskellige måder, finde nye sider af sig selv, forstå deres omverden, møde egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. Vi er medvirkende til at give dem kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, hvor vi stimulerer deres engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed.

Alle børn skal lære:

- At udvikle deres egen personlige kreativitet, fantasi og nysgerrighed gennem skabende aktivitet.
- At eksperimentere med forskellige materialer og redskaber i æstetiske processer.
- At anvende kulturtekniske redskaber (i en pædagogisk kontekst).
- At kende egen baggrund og kultur samt få kendskab til andres baggrunde og kulturer, herunder lokalmiljøets kulturelle indhold og muligheder.
- At egen dannelse kan udvikles gennem inspiration fra eksempelvis kunst, arkitektur og litteratur.

Børnene kigger på billeder, læser historier, er kreative, tegner, maler og laver "kunst". De kigger på mennesker og dyr, lærer om familie og baggrund, tager på museer eller ser kunstnere optræde.

I Langelands Naturbørnehave har vi fokus på at skabe fælles traditioner, som eksempelvis bedsteforældredage, fastelavn, sommerfest eller andre aktiviteter, som børnenes forældre og familie kan deltage i.

Evalueringskultur:

Ledelsen af Langelands Naturbørnehave er ifølge lovgivningen ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbudet. Vi skal arbejde systematisk med at udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø ved hjælp af vores evalueringskultur, og disse overvejelser er væsentlige for at skabe god kvalitet i vores institution.

Evalueringen tager udgangspunkt i de pædagogiske mål, sammenhæng mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Alle daglige situationer er vigtige i forhold til børnenes læring og udvikling, og det er derfor vigtigt, at vi hele tiden reflekterer over, hvordan disse bliver tilrettelagt.

Vi skal sikre en løbende pædagogisk dokumentation, som indgår i vores evaluering, og evalueringen skal offentliggøres. Vores refleksioner skal bruges og gøre os klogere på, hvordan vi kan udvikle læringsmiljøet, og kræver, at vi som voksne er iagttagende, kritiske og ambitiøse ift. hverdagen. Vi skal undre os, være nysgerrige, opsamle og justere praksis, og når vi har ændret det, reflektere over, om det i praksis fungerer.

Vi skal være en meget kommunikerende institution. Både i relation til forældrene og til omverdenen generelt.

I dag foregår meget af vores kommunikation til forældrene i dagligdagen via grupper på de sociale medier, opslag på vores infotavler og samtaler, mens vi - ligeledes på daglig basis - deler billeder og tekstbeskrivelser på de sociale medier, hvor vi beskriver og dokumenterer vores dagligdag. Vi bruger også de sociale medier til at dele nyheder og aktiviteter, som måtte have relevans for andre. Vi har et website, som primært fungerer som en form for praktisk opslagsværk, hvor man kan læse om institutionens grundlag og ikke mindst få adgang til al relevant information om børnehaven og vuggestuen.

Selvom vi mener, at det er vigtigt at formidle og dokumentere det pædagogiske arbejde, skal den tid, vi bruger på det, stå til mål med den tid vi samlet har til rådighed. Den tid, vi bruger på dokumentation og formidling må derfor ikke gå fra tiden med børnene.

Det er vigtigt, at vores evalueringer fører til kvalitetsforbedringer. Der er flere elementer i spil for kvaliteten i vores institution, som har betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der er de strukturelle-, proces- og resultatorienterede elementer.

Evalueringsmetoder:

Formålet med den pædagogiske dokumentation er at synliggøre barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi beskriver og reflekterer over læringsmiljøet, synliggør den faglige intention og vurderer på det dokumenterede i evalueringsprocessen. Dette gøres på mange forskellige måder. Det kan være mundtligt, skriftligt eller visuelt, det kan foregå på daglig basis, ugentligt og månedligt, og det kan være, når vi arbejder projekt- og temaorienteret. Vi ønsker at inddrage barnet, som aktiv deltager, og refleksioner og udsagn fra barnet skal medtages i dokumentationen.

Ved hjælp af vores evaluering skal vi se sammenhængen mellem faglig intention, mål, indsats og effekt og få ny viden til brug for kvalificering af læringsmiljøet. Dette gøres gennem diskussion, debat, formelle og uformelle samtaler med konklusion, gennemgang af systematisk dokumentationsmateriale, fotos, interviews, undersøgelser og vurderinger.

Personalet arbejder dagligt med stående refleksioner og indre refleksioner i nuet. I alle situationer skal vi tænke:

- Virker det vi gør?
- Hvordan virker det?
- Hvorfor virker det?
- Hvilke indsatser har vi gjort, for at det virker?
- Hvad var børnene optagede af?
- Hvad skal justeres?

Vores pædagogiske dokumentation skal være et redskab til:

- Udfoldelse af børnenes perspektiver.
- Synliggørelse af læringsmiljøets indretning og brug.
- En udvidet kommunikation mellem det pædagogiske personale og forældrene omkring børnenes leg og læring.
- Synliggørelse af den pædagogiske faglighed.
- Opbygning af evalueringskultur.

Vores mål er at få skabt en evalueringskultur, hvor vi samler op på og lærer mere om, hvad der fungerer godt hos os, og hvad vi gerne vil videreudvikle. Vi skal hele tiden tænke, hvorfor gør vi det, vi gør?

Der er tre trin i den evaluerende praksis:

1. Vi gør formålet med evalueringen tydelig.
2. Vi dokumenterer med fokus på læringsmiljø og fælles refleksion.
3. Vi analyserer og sætter en retning for den fremtidige praksis.

Vi skal tænke i flere perspektiver, når vi evaluerer. Der er ledelsens, personalets, børnenes og forældrenes perspektiv.

Pædagogisk læreplan 2025

Årshjul og planlægning:

Vi vil arbejde med langsigtet planlægning, der giver overblik, så der ikke bruges for meget tid på dag-til-dag planlægning. Vi tager udgangspunkt i vores årshjul, som er projekt- og temaorienteret og bruger vores planlægningskema til vores didaktiske overvejelser. Planlægning og spontanitet er ikke et enten-eller, men et både-og, hvor der skal være balance mellem planlægning og spontanitet. Vi sigter på at følge børnenes spor og tager udgangspunkt i børnegruppens behov og udvikling, som flytter sig konstant. Vi har et mål, men ved at målet kan flytte sig. Vi evaluerer efterfølgende på, hvad der ændrede sig i processen og hvorfor.

JANUAR 2025

- Bestyrelsesmøde
- Vuggestue Tema: Sanser og motorik
- Børnehave Tema: Krop, sanser og bevægelse

FEBRUAR 2025

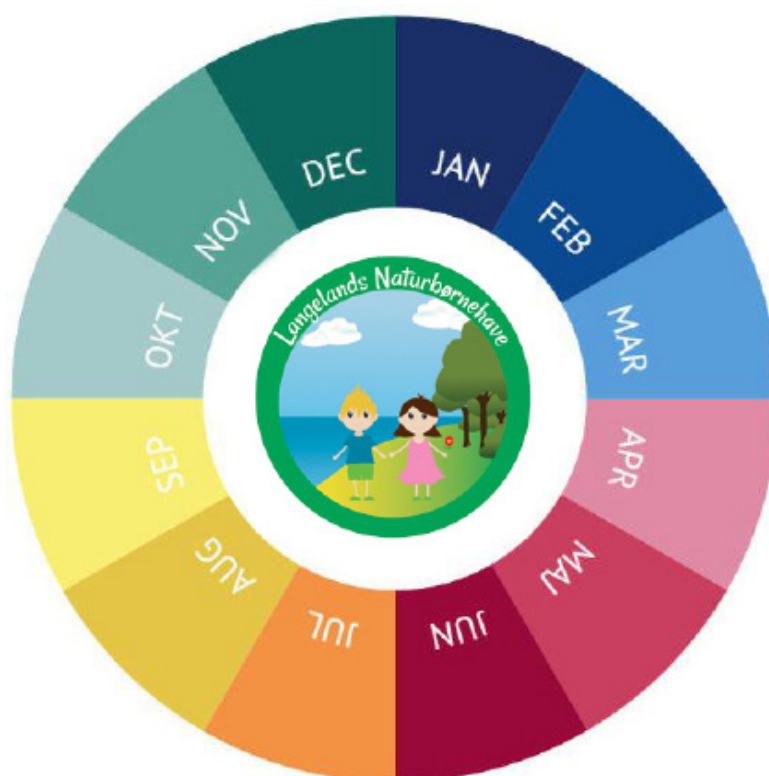
- Vinterferie i uge 7
- Fastelavnsfest for børn og forældre
- Vuggestue Tema: Sanser og motorik
- Børnehave Tema: Krop, sanser og bevægelse

MARTS 2025

- Afslutningstur for kommende skolebørn
- Forældremøde
- Bestyrelsesmøde
- Vuggestue Tema: Sanser og motorik
- Børnehave Tema: Krop, sanser og bevægelse

APRIL 2025

- Affaldsindsamling
- Ude/inde-arbejdsdag for børn og forældre
- Påskefrokost for børnene
- Påskeferie
- Falck Kursus for medarbejdere
- Vuggestue Tema:

- Dyr og planter
- Børnehave Tema: Natur, udeliv og science

MAJ 2025

- Fællestur til Ærø, med børn og forældre
- Vuggestue Tema: Dyr og planter
- Børnehave Tema: Natur, udeliv og science

JUNI 2025

- Bestyrelsesmøde

- Planlægning af aktiviteter for den kommende sommerferieperiode.
- Vuggestue Tema: Dyr og planter
- Børnehave Tema: Natur, udeliv og science

JULI 2025

- Sommerferieperiode
- Vuggestue Tema: Fra jord til bord
- Børnehave Tema: Kultur, æstetik og

- fællesskaber

AUGUST 2025

- Vuggestue Tema: Fra jord til bord
- Børnehave Tema: Kultur, æstetik og fællesskaber

SEPTEMBER 2025

- Ude/inde arbejdsdag for børn og forældre
- Bestyrelsesmøde
- Vuggestue Tema: Fra jord til bord
- Børnehave Tema:

- Kultur, æstetik og fællesskaber

OKTOBER 2025

- Efterårsferie
- Halloweenfest for børn og bedsteforældre
- Forældremøde
- Vuggestue Tema: Kreativitet og højtider
- Børnehave Tema: Kommunikation og sprog

NOVEMBER 2025

- Klippe/klister dag for børn og bedsteforældre
- Vuggestue Tema: Kreativitet og højtider
- Børnehave Tema: Kommunikation og sprog

DECEMBER 2025

- Juleafslutning
- Bestyrelsesmøde
- Vuggestue Tema: Kreativitet og højtider
- Børnehave Tema: Kommunikation og sprog

Pædagogisk læreplan 2025

Herunder ses eksempler på praksisfortællinger i forbindelse med vores temaer. Praksisfortællingerne tjener som en vigtig dokumentation af vores temaer og som et redskab i vores planlægning, overvejelser og refleksioner i forhold til det pædagogiske indhold i fremtidige temaer.

VUGGESTUE TEMA - SANSER OG MOTORIK

I vuggestuen havde vi i 3 måneder fokus på læreplanstemaet, krop, sanser og bevægelse.

Vi arbejdede blandt andet med følesansen, lugtesansen, smagssansen og høresansen. Børnene fik smagt på forskellige ting og mærkede forskellige konsistenser. Både med hænder men også med fødderne. Vi havde fyldt nogle kasser med forskellige ting i, blandt andet cornflakes, sand, græs, blade og vand, som børnene så gik i. For nogle af børnene var dette være meget grænseoverskridende og andre elskede at gå rundt i det hele.

Endvidere arbejdede vi i denne tid også meget med bevægelse, hvilket vi blandt andet gjorde til musik, gennem dans og gymnastik. Vi øvede også balance og motorik ved hjælp af baner med store puder og ture i skoven og på stranden, hvor der blev klatret på træer og sten.

Gennem hele vores forløb havde vi samtidig fokus på fællesskabet mellem børnene og på at have en legende tilgang.

Pædagogisk læreplan 2025

BØRNEHAVE TEMA - SCIENCE UGE

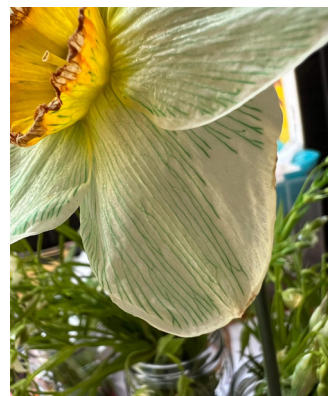
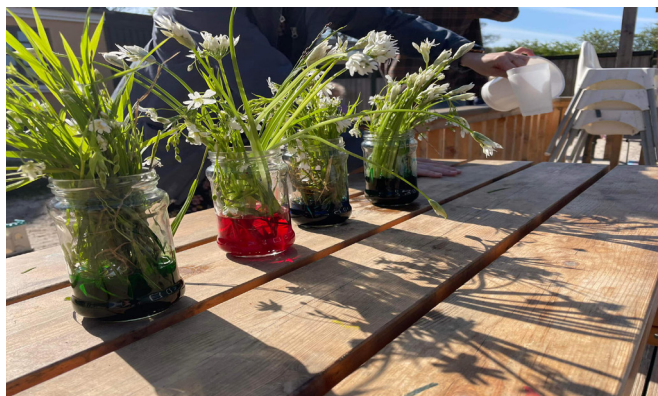
I børnehaven havde vi i 3 måneders fokus på natur, udeliv og science.

I en af ugerne holdt vi en decideret science-uge, hvor vi lavede flere forskellige forsøg. Vi havde i løbet af den uge, min. et forsøg dagligt, hvor vi efterfølgende snakkede om, hvad videnskaben bag forsøget var, og undervejs blev børnene involveret i forsøgene.

Nogle af forsøgene gik ikke helt som planlagt, og her fortalte vi børnene om, hvad der burde have været sket.

I løbet af ugen lavede vi blandt andet disse forsøg: Vi lagde 2 æg i lage, i henholdsvis eddike og cola, og fulgte processen, i hvad der skete med æggene. Vi satte hvide blomster i glas med vand og frugtfarve, og så hvordan blomsterne stille og roligt skiftede farve. Børnene prøvede også at mase toastbrød med hænderne, som vi kom i poser og holdt øje med i løbet af ugen, om de begyndte at mugne. Vi skar også sten ud af 2 avocadoer og lagde dem i vand, for at se om de begyndte at spire.

Vi havde i denne periode ekstra fokus på inddragelse, fællesskab og viden.

Pædagogisk læreplan 2025

BØRNEHAVETEMA - SKOVHYTTE (Længerevarende forløb)

Vi har startet Projekt Skovhytte i vores camp. Hytten skal bygges i samarbejde med børnene.

Børnenes opgaver har til dags dato været:

- Hjælpe med at finde væltede træer og bære dem med tilbage til campen.
- At grave huller til pæle og en rende, som skal støtte hyttens bagside.
- Hjælpe med at sætte pæle i jorden og sørger for, at de sidder godt fast.
- Save træpælene og andre materialer til, så de passer til hytten.
- Hjælpe med at bære materialerne over og sætte dem rigtigt på hytten (hvorefter en voksen har surret dem fast)

Planen er at vi skal have bygget vægge på hytten og til sidst have bygget et tag.

I hele processen vil børnenes deltage i arbejdsopgaverne og dermed få en forståelse for hele konstruktionen. Hele formålet med projektet er at få bygget en slags legehus i vores camp, der er ret ny og kun indeholder et shelter og to bord/bænke-sæt. Tanken er, at hytten bliver til et legehus i udvikling, som vi hele tiden kan bygge videre på og hvor børnenes egne idéer (hvis realistiske) kan komme i spil og inddrages mest muligt.

